

Bijlage bij de Kamerbrief over de uitkomsten van de verantwoording van gemeenten, voor het verslagjaar 2018

In dit verslag worden de uitkomsten van de verantwoording van gemeenten besproken: gaf de accountant een goedkeurende verklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid over de jaarrekening over 2018? Hierbij is gebruik gemaakt van de controleverklaringen en verslagen van bevindingen van de accountants van alle 380 gemeenten die over 2018 een jaarrekening opstelden – sommige ervan zijn inmiddels opgegaan in grotere gemeenten.

De analyse over verslagjaar 2018 is in eigen beheer uitgevoerd, net als in 2017. In 2015 en 2016 is het onderzoek door andere partijen uitgevoerd.¹

Leeswijzer

Achtereenvolgens behandelt dit verslag de resultaten in grote lijnen, de verschillen in controleresultaten tussen regio's en accountantskantoren, en de oorzaken van niet-goedkeurende verklaringen. In de bijlage staat per gemeente hoe de accountant oordeelde op getrouwheid en rechtmatigheid.

¹ Voor informatie over het verslagjaar 2015, zie 'Eindrapport controlebevindingen gemeentelijke jaarstukken 2015 en lessen voor 2016' BMC, oktober 2016.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/10/28/eindrapport-controlebevindingen-gemeentelijke-jaarstukken-2015-en-lessen-voor-2016>

Voor het verslagjaar 2016 zie 'Onderzoek naar de jaarrekening 2016 van de Nederlandse gemeenten' EY, november 2017.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/11/01/onderzoek-naar-de-jaarrekeningen-2016-van-de-nederlandse-gemeenten>

Voor verslagjaar 2017, zie 'Bijlage bij de Kamerbrief over de uitkomsten van de verantwoording van gemeenten, voor het verslagjaar 2017' Ministerie van Binnenlandse Zaken, oktober 2018.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/10/15/analyse-van-de-uitkomsten-voor-het-verslagjaar-2017>

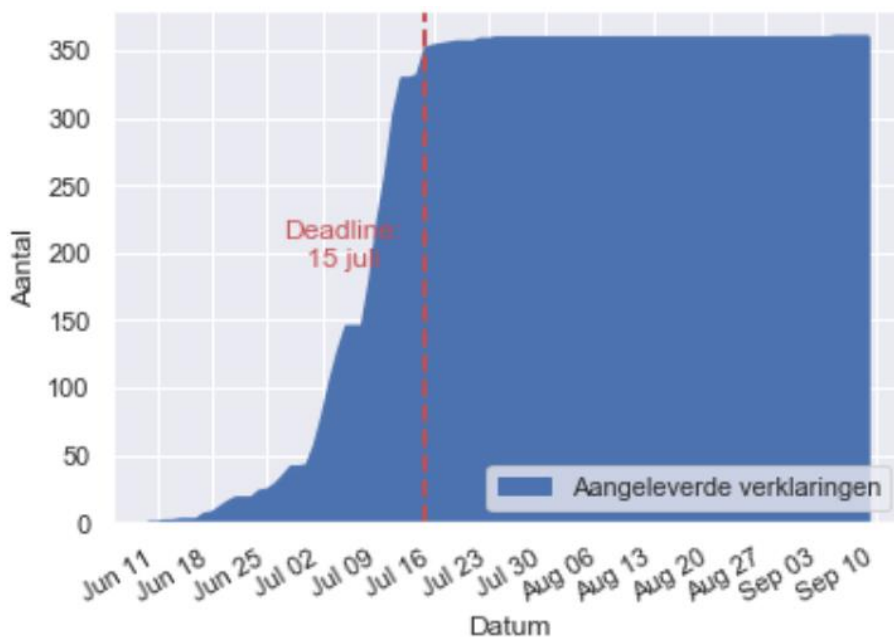
Resultaten

Tabel 1. Aandeel gemeenten uitgesplitst naar oordeel accountant

	Getrouwheid (aantal)	Getrouwheid (%)	Rechtmatigheid (aantal)	Rechtmatigheid (%)
Goedkeurend	367	97	324	86
Beperking	9	2	45	12
Afkeurend	1	0	8	2
Oordeelonthouding	0	0	0	0

Het aandeel gemeenten met een goedkeurende verklaring voor getrouwheid is met 97 procent vergelijkbaar met vorig jaar (97 procent). Net als het aandeel gemeenten met een goedkeurende verklaring voor rechtmatigheid: 86 procent, tegenover 87 procent in het verslagjaar 2017. Bij geen enkele gemeente onthield de accountant zich van een oordeel.

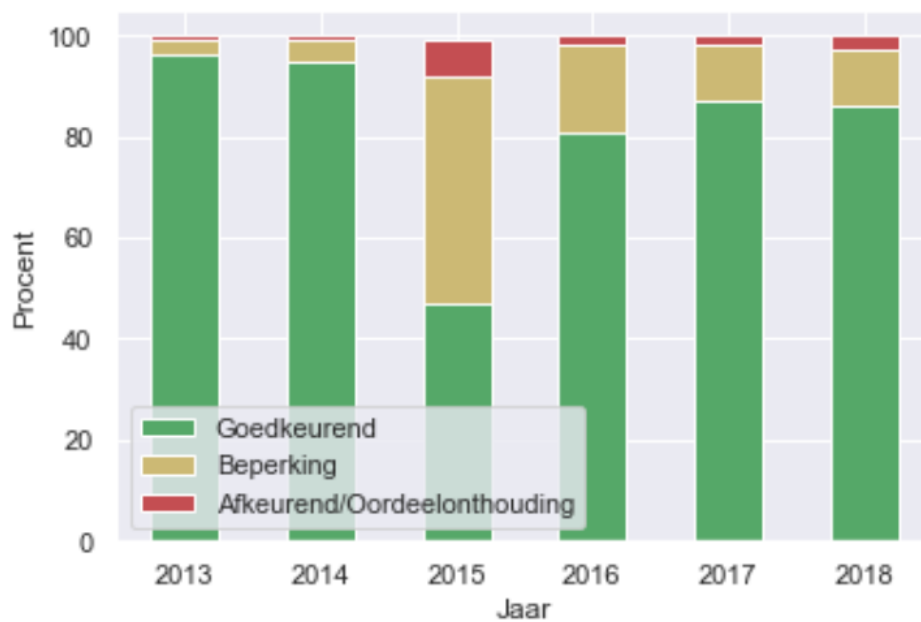
Grafiek 1. Aanlevering gegevens over tijd



355 van de 380 hadden voor de deadline van 15 juli controleverklaring, jaarstukken en verslag van bevindingen opgestuurd. 9 gemeenten leverden vlak daarna hun stukken in, nog eens 11 in de maanden erna. 20 gemeenten hadden

uitstel gevraagd tot 30 september. Van 3 gemeenten is de strekking van de controleverklaring nog niet bekend².

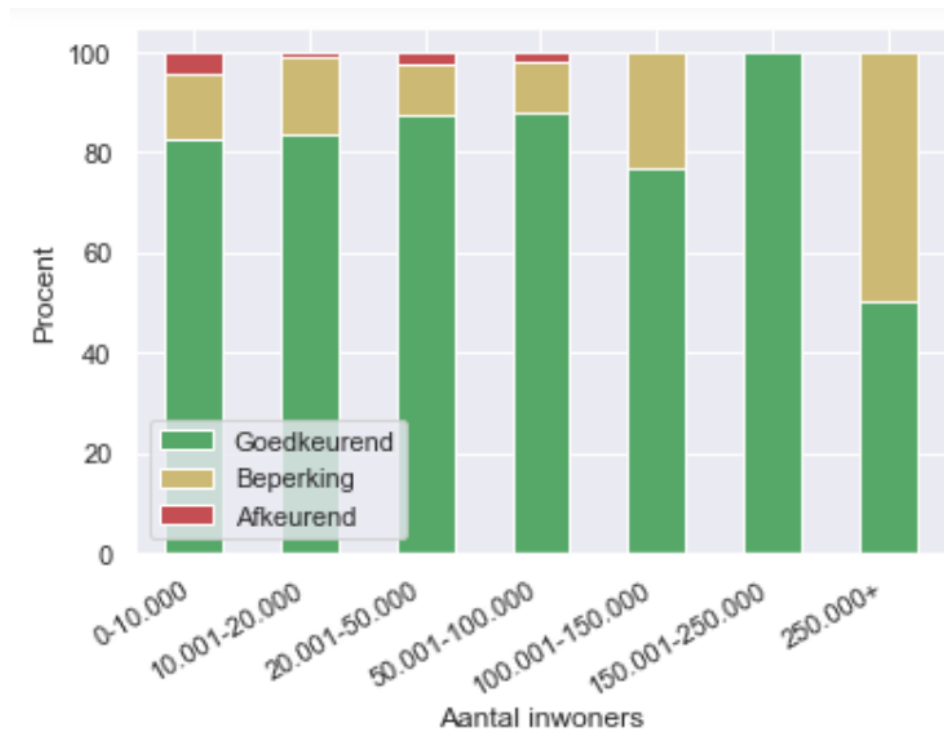
Grafiek 2. Oordeel accountants per jaar



In 2015 kreeg nog slechts de helft van de gemeenten een goedkeurende verklaring voor rechtmatigheid, een gevolg van de decentralisatie. In de jaren erna steeg het aantal goedkeurende verklaringen weer.

² Dit zijn de gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik, die op 1 januari 2019 samen zijn opgegaan in de gemeente Vijfheerenlanden. Vijfheerenlanden verwacht dat de controleverklaringen in november komen.

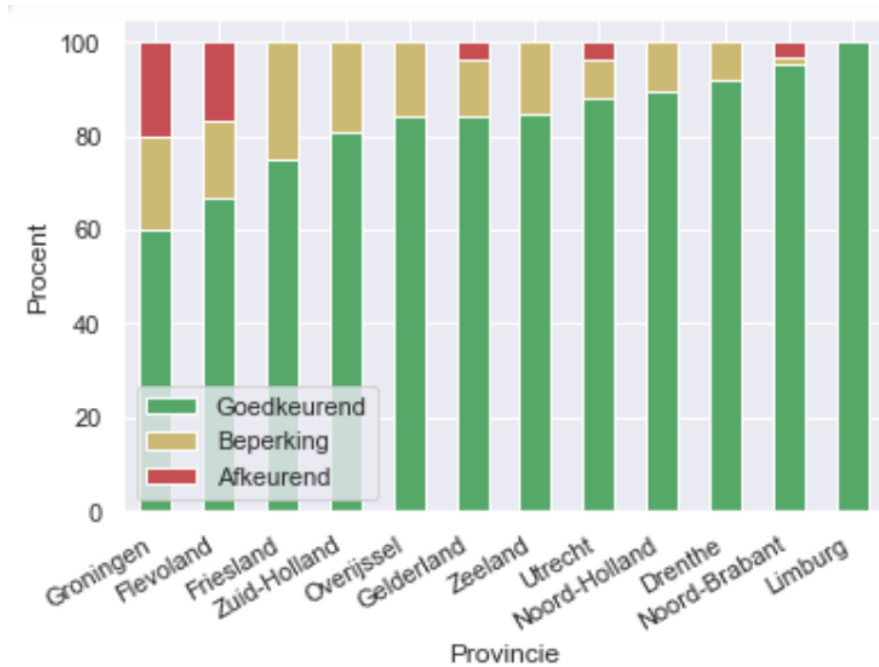
Grafiek 3. Aandeel oordelen accountant op rechtmatigheid uitgesplitst naar grootteklasse gemeente



Het aandeel verklaringen met beperking is vrij vergelijkbaar tussen de grootteklassen. Gemeenten met tussen de 150.001 en 250.000 inwoners hadden alleen goedkeurende verklaringen. De allergrootste gemeenten scoren juist minder. De grote uitslag wordt deels verklaard doordat deze klasse maar 4 gemeenten bevat en 2 ervan geen goedkeurende verklaring kregen.

Vooraf gemeenten in de kleinste grootteklasse kregen een afkeurend oordeel op rechtmatigheid van hun accountant. In andere grootteklassen werden vooral verklaringen met beperking gegeven. Van de gemeenten die tussen de 10.001 en 20.000 inwoners hebben en geen goedkeurende verklaring kregen, is bijna de helft (42 procent) inmiddels opgegaan in grotere gemeenten bij herindelingen.

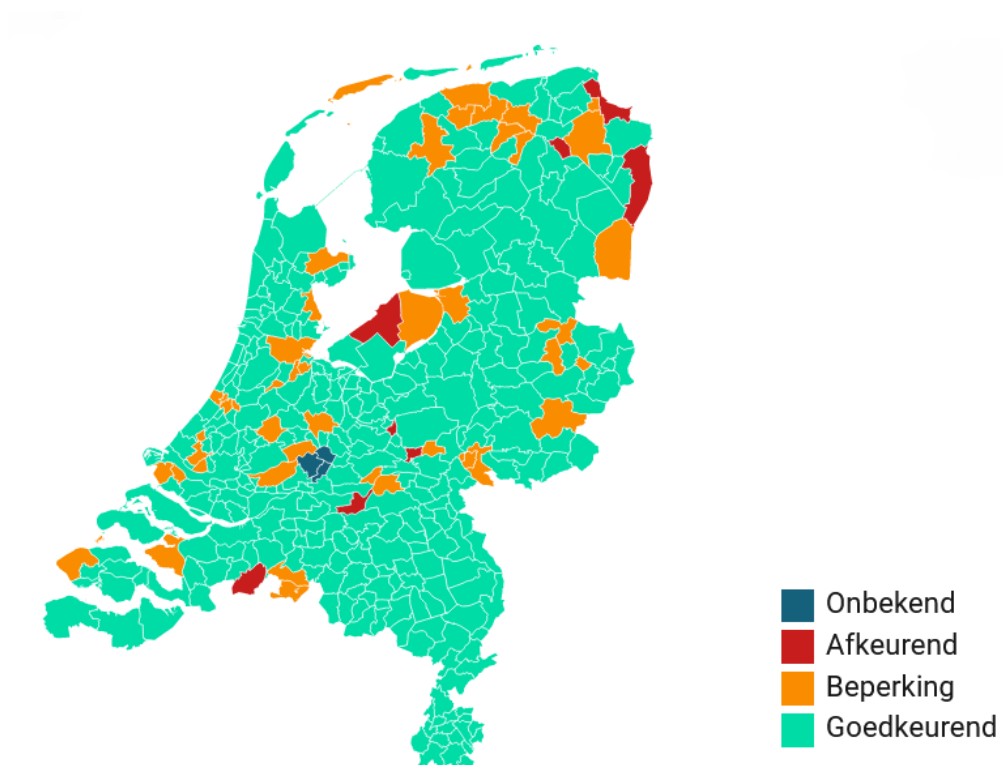
Grafiek 4. Aandeel accountant uitgesplitst naar provincie



Het aandeel goedkeurende verklaringen verschilt sterk per regio. Net als vorig jaar is Groningen de provincie waar het aandeel gemeenten met een niet-goedkeurende verklaring op rechtmatigheid het grootst is. Flevoland, dat slechts zes gemeenten bevat (waarvan één een verklaring met beperking kreeg, en één een afkeurende verklaring), volgt.

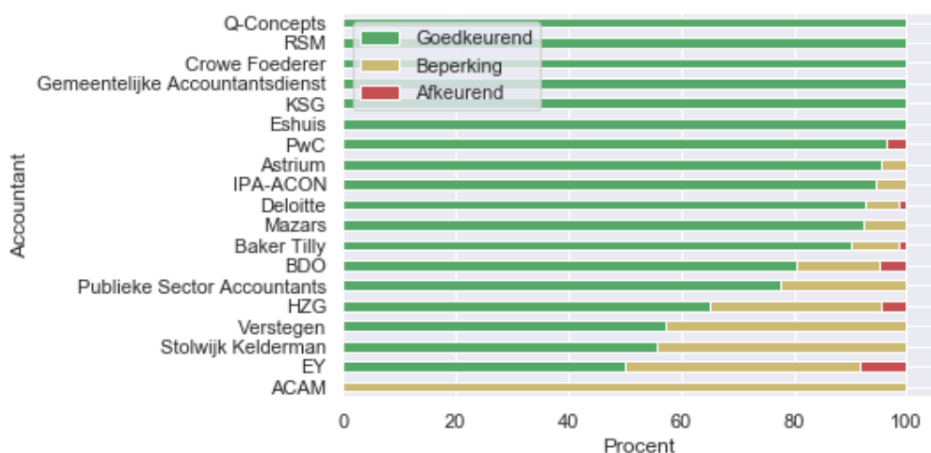
Ook Friesland en Zuid-Holland is het aandeel gemeenten zonder goedkeurende verklaring van de accountant ruim boven het gemiddelde. In slechts één provincie, Limburg, hebben alle gemeenten een goedkeurende verklaring op rechtmatigheid.

Grafiek 5. Oordeel accountant op rechtmatigheid per gemeente



Accountants

Grafiek 6. Aandeel oordelen uitgesplitst naar accountant



De variatie in het aandeel goedkeurende verklaringen die accountants afgaven, lijkt vooral een gevolg van regionale variatie. Kantoren die veel jaarrekeningen niet goedkeurden op rechtmatigheid, werken in regio's waar veel gemeenten problemen hebben, met uitzondering van het landelijke kantoor EY. Verder hebben accountantskantoren aan de uitersten van deze grafiek – dus die veel of juist weinig niet-goedkeurende verklaringen afgaven – minder gemeenten als klant dan kantoren in het midden.

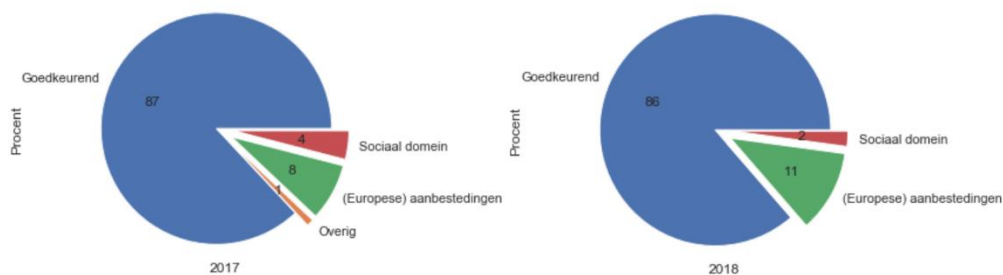
Tabel 2. Aantal gemeenten per accountant

Accountant	Aantal gemeenten	Accountant	Aantal gemeenten
Baker Tilly	85	Stolwijk Kelderman	9
Deloitte	68	RSM	9
BDO	62	Verstegen	7
PwC	28	Crowe Foederer	6
HZG	23	KSG	5
Astrium	21	Eshuis	3
IPA-ACON	18	Q-Concepts	1
EY	12	Gemeentelijke Accountantsdienst	1
Mazars	12	ACAM	1
Publieke Sector Accountants	9		

De controles van gemeenten zijn door 17 kantoren gedaan, net al vorig jaar. Verder zijn 2 controles gedaan door gemeentelijke diensten. De markt voor controles van gemeenten is wel in beweging. De in de publieke sector actieve *Big Four*-kantoren – Deloitte, EY, PwC – controleren aanzienlijk minder gemeenten dan enkele jaren geleden, een gat dat is opgevuld door kleinere spelers.

Oorzaak van niet afgeven goedkeurende verklaring

Grafiek 7. Strekking accountantsverklaring per domein



Fouten en onzekerheden in het sociaal domein waren vorig jaar al niet meer de voornaamste reden voor het niet afgeven van een goedkeurende verklaring. Het vaakst kregen gemeenten geen goedkeurende verklaring op rechtmatigheid omdat ze de regels voor (Europese) aanbestedingen niet correct hadden gevolgd.³

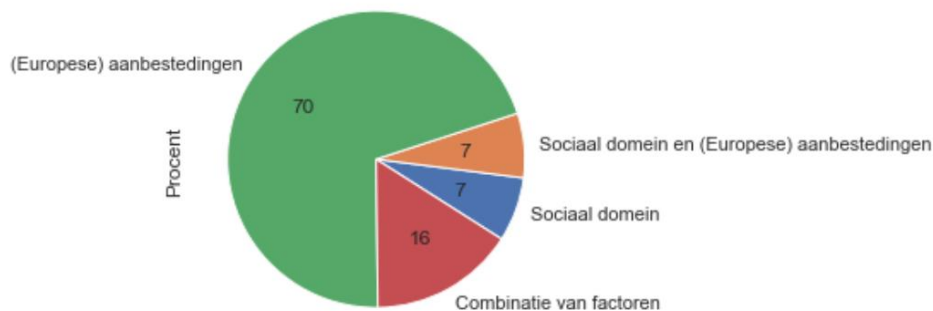
Dit jaar is dat beeld nog sterker. Bij de controle over 2017 was het niet naleven van (Europese) aanbestedingsregels bij 8 procent van de gemeenten de voornaamste oorzaak van een niet-goedkeurende verklaring. Dat wil zeggen: op dat terrein was de rechtmatigheidsfout het grootst.

Bij de controle over 2018 was het aandeel gemeenten die door het niet naleven van (Europese) aanbestedingsregels geen goedkeurende verklaring kregen, gestegen naar 11 procent. Het aandeel gemeenten waar het sociaal domein de belangrijkste reden vormde voor een niet-goedkeurende verklaring, daalde juist van 4 naar 2 procent.

Het aandeel gemeenten waar de niet-goedkeurende verklaring een andere oorzaak had, daalde van 1 naar, afgerond 0 procent. Het gaat hier om zaken als het niet correct waarderen van voorzieningen of grondposities, of het niet opstellen van balans en overzicht van baten en lasten volgens de BBV-regels.

³ In de kwantitatieve analyse is uitgegaan van het onderscheid dat de accountant heeft gemaakt, bij de uitsplitsing van de fouten en onzekerheden. In de regel wordt hierbij een onderscheid gemaakt naar fouten en onzekerheden, die betrekking hebben op onder meer: zorg in natura, PGB's en aanbestedingen. Het kan zijn dat een fout of onzekerheid die betrekking heeft op een aanbesteding in het sociaal domein, óf bijvoorbeeld onder zorg in natura óf onder het kopje (Europese) aanbestedingen is gerubriceerd door de accountant. In alle gevallen is de indeling van de accountant als uitgangspunt genomen.

Grafiek 8. Oorzaken overschrijden materialiteitsgrens



Hierboven staat de analyse van de belangrijkste oorzaak van het niet ontvangen van een goedkeurende verklaring *per gemeente*. Nu wordt gekeken naar *alle* materiële afwijkingen die gemeenten zonder goedkeurende verklaring samen hadden.

In ruim twee derde van de gemeenten die geen goedkeurende verklaring kregen, was de rechtmatigheidsfout op Europese aanbestedingen alleen al genoeg om geen goedkeurende verklaring te krijgen. In 7 procent van de gevallen hadden gemeenten zowel op het sociaal domein als op het gebied van (Europese) aanbestedingen afwijkingen die materialiteit overschreden.

Nog eens 7 procent had alleen materiële fouten in het sociaal domein, en 16 procent kreeg geen goedkeurende verklaring door een combinatie van factoren.

Kenniscentrum Europa Decentraal analyseerde de gemeenten die als gevolg van het niet volgen van Europese aanbestedingsrichtlijnen geen goedkeurende verklaring op rechtmatigheid kregen. De volgende 5 fouten werden volgens het kenniscentrum voor decentrale overheden het meest gemaakt.

1. Gemeenten lieten na om opdrachten boven de Europese drempelwaarden op de juiste wijze aan te besteden. Soms doordat opdrachten verkeerd zijn geraamd en in de loop van de opdracht boven de drempelwaarde uitkomen, soms omdat er in de organisatie op leveranciersniveau wordt gedacht, in plaats van op het niveau van soortgelijke diensten. Waardoor overeenkomstige opdrachten van verschillende opdrachtnemers ten onrechte niet gezamenlijk Europees worden aanbesteed.
2. Gemeenten verlengden bestaande opdrachten, terwijl die mogelijkheid niet is opgenomen in de overeenkomst of in de raming van de overheidsopdracht.
3. Gemeenten behandelden de inhuur van personeel ten onrechte als zogeheten IIB-dienst, op in het verleden een verlicht regime van toepassing was. IIB-diensten zijn diensten die in beginsel geen of geringe bijdrage leveren aan de eenwording van de interne markt.
4. Gemeenten volgden ten onrechte geen aanbestedingsprocedure bij de inkoop van ICT-leveringen en diensten. Software-applicaties en de

bijbehorende dienstverlening worden vaak van de zittende leverancier afgenomen.

5. Gemeenten hadden de documentatie niet op orde: ramingen, contracten, uitgaven. De uitvoering van de contracten wordt niet altijd gecontroleerd.

Bijlage: resultaten per gemeente

Tabel 3. Gemeenten die drie jaar op rij geen goedkeurende verklaring voor rechtmatigheid kregen

	Gemeente		Gemeente
1	Appingedam	9	Kollumerland en Nieuwkruisland
2	Bodegraven-Reeuwijk	10	Lelystad
3	Dantumadiel	11	Midden-Groningen*
4	Delfzijl	12	Tiel
5	Dongeradeel	13	Uithoorn
6	Dronten	14	Westerwolde**
7	Edam-Volendam	15	Zuidhorn
8	Haren		

4

Het aantal gemeenten dat 3 jaar op rij geen goedkeurende verklaring kreeg, is gedaald van 25 vorig jaar naar 15 dit jaar. Van de groep van 25 van vorig jaar, kregen 11 gemeenten dit jaar een goedkeurende verklaring. Die verdwijnen dus uit de lijst. Nog eens 11 gemeenten kregen geen goedkeurende verklaring, en staan er dus nog steeds op.

De overige 3 gemeenten uit de lijst van vorig jaar zijn opgegaan in 2 grotere gemeenten bij herindelingen. 2 gemeenten die dit jaar in de lijst staan, zijn op 1 januari 2019 opgegaan in grotere gemeenten⁵.

Die grotere gemeenten kregen geen goedkeurende verklaringen en staan daarom in de lijst. Verder zijn er 2 nieuwe gemeenten bij gekomen die 3 jaar op rij geen goedkeurende verklaring hadden. Gemeenten in deze groep hebben vaak

⁴ * De gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren zijn opgegaan in deze gemeente. Hoogezand-Sappemeer had vorig jaar driemaal op rij geen goedkeurende verklaring op rechtmatigheid en goed is voor meer dan de helft van de inwoners van de gemeente Midden-Groningen, dat dit jaar ook geen goedkeurende verklaring kreeg. Daarom staat Midden-Groningen nu in deze lijst.

** De gemeenten Vlagtwedde en Bellingwedde, die vorig jaar driemaal op rij geen goedkeurende verklaring op rechtmatigheid hadden, zijn opgegaan in de gemeente Westerwolde, dat dit jaar geen goedkeurende verklaring kreeg en daarom in de lijst staat.

⁵ Haren is opgegaan in de gemeente Groningen, Zuidhorn in de gemeente Westerkwartier

meerdere materiële fouten en onzekerheden die ervoor zorgden dat ze over 2018 geen goedkeurende verklaringen kregen.

Tabel 4. Verklaring accountant per gemeente

<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>	<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>
's-Gravenhage	Goedkeurend	Goedkeurend	Lingewaard	Goedkeurend	Goedkeurend
's-Hertogenbosch	Goedkeurend	Goedkeurend	Lisse	Goedkeurend	Goedkeurend
Aa en Hunze	Goedkeurend	Goedkeurend	Lochem	Goedkeurend	Goedkeurend
Aalborg	Goedkeurend	Goedkeurend	Loon op Zand	Goedkeurend	Goedkeurend
Aalsmeer	Goedkeurend	Goedkeurend	Lopik	Goedkeurend	Beperking
Aalten	Goedkeurend	Goedkeurend	Loppersum	Goedkeurend	Goedkeurend
Achtkarspelen	Goedkeurend	Goedkeurend	Losser	Goedkeurend	Goedkeurend
Alblasserdam	Goedkeurend	Goedkeurend	Maasdriel	Goedkeurend	Afkeurend
Albrandswaard	Goedkeurend	Goedkeurend	Maasgouw	Goedkeurend	Goedkeurend
Alkmaar	Goedkeurend	Goedkeurend	Maassluis	Goedkeurend	Goedkeurend
Almelo	Goedkeurend	Goedkeurend	Maastricht	Goedkeurend	Goedkeurend
Almere	Goedkeurend	Goedkeurend	Marum	Goedkeurend	Goedkeurend
Alphen aan den Rijn	Goedkeurend	Goedkeurend	Medemblik	Goedkeurend	Beperking
Alphen-Chaam	Goedkeurend	Afkeurend	Meerssen	Goedkeurend	Goedkeurend
Ameland	Goedkeurend	Goedkeurend	Meerijstad	Goedkeurend	Goedkeurend
Amersfoort	Goedkeurend	Goedkeurend	Meppel	Goedkeurend	Goedkeurend
Amstelveen	Goedkeurend	Goedkeurend	Middelburg	Goedkeurend	Goedkeurend
Amsterdam	Goedkeurend	Beperking	Midden-Delfland	Goedkeurend	Beperking
Apeldoorn	Goedkeurend	Goedkeurend	Midden-Drenthe	Goedkeurend	Goedkeurend
Appingedam	Goedkeurend	Beperking	Midden-Groningen	Goedkeurend	Afkeurend
Arnhem	Goedkeurend	Goedkeurend	Mill en Sint Hubert	Goedkeurend	Goedkeurend
Assen	Goedkeurend	Goedkeurend	Moerdijk	Goedkeurend	Goedkeurend
Asten	Goedkeurend	Goedkeurend	Molenwaard	Goedkeurend	Beperking
Baarle-Nassau	Beperking	Beperking	Montferland	Goedkeurend	Goedkeurend
Baarn	Goedkeurend	Goedkeurend	Montfoort	Goedkeurend	Goedkeurend
Barendrecht	Goedkeurend	Goedkeurend	Mook en Middelaar	Goedkeurend	Goedkeurend
Barneveld	Goedkeurend	Goedkeurend	Neder-Betuwe	Goedkeurend	Goedkeurend

<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>	<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>
Bedum	Goedkeurend	Goedkeurend	Nederweert	Goedkeurend	Goedkeurend
Beek	Goedkeurend	Goedkeurend	Neerijnen	Goedkeurend	Goedkeurend
Beemster	Goedkeurend	Goedkeurend	Nieuwegein	Goedkeurend	Goedkeurend
Beesel	Goedkeurend	Goedkeurend	Nieuwkoop	Goedkeurend	Goedkeurend
Berg en Dal	Goedkeurend	Goedkeurend	Nijkerk	Goedkeurend	Goedkeurend
Bergeijk	Goedkeurend	Goedkeurend	Nijmegen	Goedkeurend	Goedkeurend
Bergen (L.)	Goedkeurend	Goedkeurend	Nissewaard	Goedkeurend	Goedkeurend
Bergen (NH.)	Goedkeurend	Goedkeurend	Noord-Beveland	Goedkeurend	Goedkeurend
Bergen op Zoom	Goedkeurend	Goedkeurend	Noordenveld	Goedkeurend	Goedkeurend
Berkelland	Goedkeurend	Beperking	Noordoostpolder	Goedkeurend	Goedkeurend
Bernheze	Goedkeurend	Goedkeurend	Noordwijk	Goedkeurend	Goedkeurend
Best	Goedkeurend	Goedkeurend	Noordwijkerhout	Goedkeurend	Goedkeurend
Beuningen	Goedkeurend	Goedkeurend	Nuene Gerwen en Nederwetten	Goedkeurend	Goedkeurend
Beverwijk	Goedkeurend	Goedkeurend	Nunspeet	Goedkeurend	Goedkeurend
Binnenmaas	Goedkeurend	Goedkeurend	Nuth	Goedkeurend	Goedkeurend
Bladel	Goedkeurend	Goedkeurend	Oegstgeest	Goedkeurend	Beperking
Blaricum	Goedkeurend	Goedkeurend	Oirschot	Goedkeurend	Goedkeurend
Bloemendaal	Goedkeurend	Goedkeurend	Oisterwijk	Goedkeurend	Goedkeurend
Bodegraven-Reeuwijk	Goedkeurend	Beperking	Oldambt	Goedkeurend	Goedkeurend
Boekel	Goedkeurend	Goedkeurend	Oldebroek	Goedkeurend	Goedkeurend
Borger-Odoorn	Goedkeurend	Goedkeurend	Oldenzaal	Goedkeurend	Goedkeurend
Borne	Goedkeurend	Beperking	Olst-Wijhe	Goedkeurend	Goedkeurend
Borsele	Goedkeurend	Goedkeurend	Ommen	Goedkeurend	Goedkeurend
Boxmeer	Goedkeurend	Goedkeurend	Onderbanken	Goedkeurend	Goedkeurend
Boxtel	Goedkeurend	Goedkeurend	Oost Gelre	Goedkeurend	Goedkeurend
Breda	Goedkeurend	Goedkeurend	Oosterhout	Goedkeurend	Goedkeurend
Brielle	Goedkeurend	Beperking	Ooststellingwerf	Goedkeurend	Goedkeurend
Bronckhorst	Goedkeurend	Goedkeurend	Oostzaan	Goedkeurend	Goedkeurend
Brummen	Goedkeurend	Goedkeurend	Opmeer	Goedkeurend	Goedkeurend

<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>	<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>
Brunssum	Goedkeurend	Goedkeurend	Opsterland	Goedkeurend	Goedkeurend
Bunnik	Goedkeurend	Goedkeurend	Oss	Goedkeurend	Goedkeurend
Bunschoten	Goedkeurend	Goedkeurend	Oud-Beijerland	Goedkeurend	Goedkeurend
Buren	Goedkeurend	Goedkeurend	Oude IJsselstreek	Goedkeurend	Goedkeurend
Capelle aan den IJssel	Goedkeurend	Goedkeurend	Ouder-Amstel	Goedkeurend	Beperking
Castricum	Goedkeurend	Goedkeurend	Oudewater	Goedkeurend	Goedkeurend
Coevorden	Goedkeurend	Goedkeurend	Overbetuwe	Goedkeurend	Goedkeurend
Cranendonck	Goedkeurend	Goedkeurend	Papendrecht	Goedkeurend	Goedkeurend
Cromstrijen	Goedkeurend	Goedkeurend	Peel en Maas	Goedkeurend	Goedkeurend
Cuijk	Goedkeurend	Goedkeurend	Pekela	Goedkeurend	Goedkeurend
Culemborg	Goedkeurend	Goedkeurend	Pijnacker-Nootdorp	Goedkeurend	Goedkeurend
Dalfsen	Goedkeurend	Goedkeurend	Purmerend	Goedkeurend	Goedkeurend
Dantumadiel	Goedkeurend	Beperking	Putten	Goedkeurend	Goedkeurend
De Bilt	Goedkeurend	Goedkeurend	Raalte	Goedkeurend	Goedkeurend
De Fryske Marren	Goedkeurend	Goedkeurend	Reimerswaal	Goedkeurend	Goedkeurend
De Marne	Goedkeurend	Goedkeurend	Renkum	Beperking	Beperking
De Ronde Venen	Goedkeurend	Goedkeurend	Renswoude	Goedkeurend	Afkeurend
De Wolden	Goedkeurend	Goedkeurend	Reusel-De Mierden	Goedkeurend	Goedkeurend
Delft	Goedkeurend	Goedkeurend	Rheden	Goedkeurend	Goedkeurend
Delfzijl	Goedkeurend	Afkeurend	Rhenen	Goedkeurend	Goedkeurend
Den Helder	Goedkeurend	Goedkeurend	Ridderkerk	Goedkeurend	Goedkeurend
Deurne	Goedkeurend	Goedkeurend	Rijssen-Holten	Goedkeurend	Goedkeurend
Deventer	Goedkeurend	Goedkeurend	Rijswijk	Goedkeurend	Beperking
Diemen	Goedkeurend	Goedkeurend	Roerdalen	Goedkeurend	Goedkeurend
Dinkelland	Goedkeurend	Goedkeurend	Roermond	Goedkeurend	Goedkeurend
Doesburg	Goedkeurend	Goedkeurend	Roosendaal	Goedkeurend	Goedkeurend
Doetinchem	Goedkeurend	Goedkeurend	Rotterdam	Goedkeurend	Goedkeurend
Dongen	Goedkeurend	Goedkeurend	Rozendaal	Goedkeurend	Goedkeurend
Dongeradeel	Goedkeurend	Beperking	Rucphen	Goedkeurend	Goedkeurend

<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>	<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>
Dordrecht	Goedkeurend	Goedkeurend	Schagen	Goedkeurend	Goedkeurend
Drechterland	Goedkeurend	Goedkeurend	Scherpenzeel	Goedkeurend	Goedkeurend
Drimmelen	Goedkeurend	Goedkeurend	Schiedam	Goedkeurend	Goedkeurend
Dronten	Goedkeurend	Beperking	Schiermonnikoog	Goedkeurend	Goedkeurend
Druuten	Goedkeurend	Goedkeurend	Schinnen	Goedkeurend	Goedkeurend
Duiven	Beperking	Beperking	Schouwen-Duiveland	Goedkeurend	Goedkeurend
Echt-Susteren	Goedkeurend	Goedkeurend	Simpelveld	Goedkeurend	Goedkeurend
Edam-Volendam	Goedkeurend	Beperking	Sint Anthonis	Goedkeurend	Goedkeurend
Ede	Goedkeurend	Goedkeurend	Sint-Michiëlsgestel	Goedkeurend	Goedkeurend
Eemnes	Goedkeurend	Goedkeurend	Sittard-Geleen	Goedkeurend	Goedkeurend
Eemsmond	Goedkeurend	Goedkeurend	Sliedrecht	Goedkeurend	Goedkeurend
Eersel	Goedkeurend	Goedkeurend	Sluis	Goedkeurend	Goedkeurend
Eijsden-Margraten	Goedkeurend	Goedkeurend	Smallingerland	Goedkeurend	Goedkeurend
Eindhoven	Goedkeurend	Goedkeurend	Soest	Goedkeurend	Goedkeurend
Elburg	Goedkeurend	Goedkeurend	Someren	Goedkeurend	Goedkeurend
Emmen	Goedkeurend	Beperking	Son en Breugel	Goedkeurend	Goedkeurend
Enkhuizen	Goedkeurend	Goedkeurend	Stadskanaal	Goedkeurend	Goedkeurend
Enschede	Goedkeurend	Goedkeurend	Staphorst	Goedkeurend	Goedkeurend
Epe	Goedkeurend	Goedkeurend	Stede Broec	Goedkeurend	Goedkeurend
Ermelo	Goedkeurend	Goedkeurend	Steenbergen	Goedkeurend	Goedkeurend
Etten-Leur	Goedkeurend	Goedkeurend	Steenwijkerland	Goedkeurend	Goedkeurend
Ferwerderadiel	Goedkeurend	Goedkeurend	Stein	Goedkeurend	Goedkeurend
Geertruidenberg	Goedkeurend	Goedkeurend	Stichtse Vecht	Goedkeurend	Goedkeurend
Geldermalsen	Goedkeurend	Goedkeurend	Strijen	Goedkeurend	Goedkeurend
Geldrop-Mierlo	Goedkeurend	Goedkeurend	Súdwest-Fryslân	Goedkeurend	Goedkeurend
Gemert-Bakel	Goedkeurend	Goedkeurend	Ten Boer	Goedkeurend	Goedkeurend
Gennep	Goedkeurend	Goedkeurend	Terneuzen	Goedkeurend	Goedkeurend
Giessenlanden	Goedkeurend	Goedkeurend	Terschelling	Beperking	Beperking
Gilze en Rijen	Goedkeurend	Goedkeurend	Texel	Goedkeurend	Goedkeurend

<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>	<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>
Goeree-Overflakkee	Goedkeurend	Goedkeurend	Teylingen	Goedkeurend	Goedkeurend
Goes	Goedkeurend	Goedkeurend	Tholen	Goedkeurend	Beperking
Goirle	Goedkeurend	Goedkeurend	Tiel	Goedkeurend	Beperking
Gooise Meren	Goedkeurend	Goedkeurend	Tilburg	Goedkeurend	Goedkeurend
Gorinchem	Goedkeurend	Goedkeurend	Tubbergen	Goedkeurend	Goedkeurend
Gouda	Goedkeurend	Goedkeurend	Twenterand	Goedkeurend	Beperking
Grave	Goedkeurend	Goedkeurend	Tynaarlo	Goedkeurend	Goedkeurend
Groningen	Goedkeurend	Goedkeurend	Tytsjerksteradiel	Goedkeurend	Goedkeurend
Grootevast	Goedkeurend	Beperking	Uden	Goedkeurend	Goedkeurend
Gulpen-Wittem	Goedkeurend	Goedkeurend	Uitgeest	Goedkeurend	Goedkeurend
Haaksbergen	Goedkeurend	Goedkeurend	Uithoorn	Goedkeurend	Beperking
Haaren	Goedkeurend	Goedkeurend	Urk	Goedkeurend	Goedkeurend
Haarlem	Goedkeurend	Goedkeurend	Utrecht	Goedkeurend	Beperking
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	Goedkeurend	Goedkeurend	Utrechtse Heuvelrug	Goedkeurend	Goedkeurend
Haarlemmermeer	Goedkeurend	Goedkeurend	Vaals	Goedkeurend	Goedkeurend
Halderberge	Goedkeurend	Goedkeurend	Valkenburg aan de Geul	Goedkeurend	Goedkeurend
Hardenberg	Goedkeurend	Goedkeurend	Valkenswaard	Goedkeurend	Goedkeurend
Harderwijk	Goedkeurend	Goedkeurend	Veendam	Goedkeurend	Goedkeurend
Hardinxveld-Giessendam	Goedkeurend	Goedkeurend	Veenendaal	Goedkeurend	Goedkeurend
Haren	Afkeurend	Afkeurend	Veere	Goedkeurend	Beperking
Harlingen	Goedkeurend	Goedkeurend	Veldhoven	Goedkeurend	Goedkeurend
Hattem	Goedkeurend	Goedkeurend	Velsen	Goedkeurend	Goedkeurend
Heemskerk	Goedkeurend	Goedkeurend	Venlo	Goedkeurend	Goedkeurend
Heemstede	Goedkeurend	Goedkeurend	Venray	Goedkeurend	Goedkeurend
Heerde	Goedkeurend	Goedkeurend	Vianen	<i>Onbekend</i>	<i>Onbekend</i>
Heerenveen	Goedkeurend	Goedkeurend	Vlaardingen	Goedkeurend	Beperking
Heerhugowaard	Goedkeurend	Goedkeurend	Vlieland	Goedkeurend	Goedkeurend

<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>	<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>
Heerlen	Goedkeurend	Goedkeurend	Vlissingen	Goedkeurend	Goedkeurend
Heeze-Leende	Goedkeurend	Goedkeurend	Voerendaal	Goedkeurend	Goedkeurend
Heiloo	Goedkeurend	Goedkeurend	Voorschoten	Goedkeurend	Goedkeurend
Hellendoorn	Goedkeurend	Goedkeurend	Voorst	Goedkeurend	Goedkeurend
Hellevoetsluis	Goedkeurend	Goedkeurend	Vught	Goedkeurend	Goedkeurend
Helmond	Goedkeurend	Goedkeurend	Waadhoeke	Goedkeurend	Goedkeurend
Hendrik-Ido-Ambacht	Goedkeurend	Goedkeurend	Waalre	Goedkeurend	Goedkeurend
Hengelo	Goedkeurend	Goedkeurend	Waalwijk	Goedkeurend	Goedkeurend
Heumen	Goedkeurend	Goedkeurend	Waddinxveen	Goedkeurend	Goedkeurend
Heusden	Goedkeurend	Goedkeurend	Wageningen	Beperking	Afkeurend
Hillegom	Goedkeurend	Goedkeurend	Wassenaar	Goedkeurend	Goedkeurend
Hilvarenbeek	Goedkeurend	Goedkeurend	Waterland	Goedkeurend	Goedkeurend
Hilversum	Goedkeurend	Goedkeurend	Weert	Goedkeurend	Goedkeurend
Hof van Twente	Goedkeurend	Goedkeurend	Weesp	Goedkeurend	Goedkeurend
Hollands Kroon	Goedkeurend	Goedkeurend	Werkendam	Goedkeurend	Goedkeurend
Hoogeveen	Goedkeurend	Goedkeurend	West Maas en Waal	Beperking	Beperking
Hoorn	Goedkeurend	Goedkeurend	Westerveld	Goedkeurend	Goedkeurend
Horst aan de Maas	Goedkeurend	Goedkeurend	Westervoort	Beperking	Beperking
Houten	Goedkeurend	Goedkeurend	Westerwolde	Goedkeurend	Afkeurend
Huizen	Goedkeurend	Goedkeurend	Westland	Goedkeurend	Goedkeurend
Hulst	Goedkeurend	Goedkeurend	Weststellingwerf	Goedkeurend	Goedkeurend
IJsselstein	Goedkeurend	Goedkeurend	Westvoorne	Goedkeurend	Beperking
Kaag en Braassem	Goedkeurend	Goedkeurend	Wierden	Goedkeurend	Beperking
Kampen	Goedkeurend	Beperking	Wijchen	Goedkeurend	Goedkeurend
Kapelle	Goedkeurend	Goedkeurend	Wijdmeren	Goedkeurend	Goedkeurend
Katwijk	Goedkeurend	Beperking	Wijk bij Duurstede	Goedkeurend	Goedkeurend
Kerkrade	Goedkeurend	Goedkeurend	Winsum	Goedkeurend	Goedkeurend
Koggenland	Goedkeurend	Goedkeurend	Winterswijk	Goedkeurend	Goedkeurend

<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>	<u>Gemeentenaam</u>	<u>Getrouwheid</u>	<u>Rechtmatigheid</u>
Kollumerland en Nieuwkruisland	Goedkeurend	Beperking	Woensdrecht	Goedkeurend	Goedkeurend
Korendijk	Goedkeurend	Goedkeurend	Woerden	Goedkeurend	Goedkeurend
Krimpen aan den IJssel	Goedkeurend	Goedkeurend	Wormerland	Goedkeurend	Goedkeurend
Krimpenerwaard	Goedkeurend	Goedkeurend	Woudenberg	Goedkeurend	Goedkeurend
Laarbeek	Goedkeurend	Goedkeurend	Woudrichem	Goedkeurend	Goedkeurend
Landerd	Goedkeurend	Goedkeurend	Zaanstad	Goedkeurend	Goedkeurend
Landgraaf	Goedkeurend	Goedkeurend	Zaltbommel	Goedkeurend	Goedkeurend
Landsmeer	Goedkeurend	Goedkeurend	Zandvoort	Goedkeurend	Goedkeurend
Langedijk	Goedkeurend	Goedkeurend	Zederik	<i>Onbekend</i>	<i>Onbekend</i>
Lansingerland	Goedkeurend	Goedkeurend	Zeewolde	Goedkeurend	Goedkeurend
Laren	Goedkeurend	Goedkeurend	Zeist	Goedkeurend	Goedkeurend
Leek	Goedkeurend	Beperking	Zevenaar	Goedkeurend	Beperking
Leerdam	<i>Onbekend</i>	<i>Onbekend</i>	Zoetermeer	Goedkeurend	Goedkeurend
Leeuwarden	Goedkeurend	Beperking	Zoeterwoude	Goedkeurend	Goedkeurend
Leiden	Goedkeurend	Beperking	Zuidhorn	Goedkeurend	Beperking
Leiderdorp	Goedkeurend	Beperking	Zuidplas	Goedkeurend	Goedkeurend
Leidschendam-Voorburg	Goedkeurend	Goedkeurend	Zundert	Goedkeurend	Afkeurend
Lelystad	Goedkeurend	Afkeurend	Zutphen	Goedkeurend	Goedkeurend
Leudal	Goedkeurend	Goedkeurend	Zwartewaterland	Goedkeurend	Goedkeurend
Leusden	Goedkeurend	Goedkeurend	Zwijndrecht	Goedkeurend	Goedkeurend
Lingewaal	Goedkeurend	Goedkeurend	Zwolle	Goedkeurend	Goedkeurend